

XI. évfolyam, 3205. szám	4 oldal, 20 bani	1955, június 14, kedd
--------------------------	------------------	-----------------------

- Hazafias versennyel a nagy
termésért (3. old.)
- A Római Népköztársaság bel-
ügyminisztériumának közleménye
(3. old.)
- Néptanácsaink életéből — Arad-
rajon néptanácsa a községek fejlesz-
téséért (3. old.)
- 'A' területi instruktorok tapasztala-
taiból — Az agitátorok munkájá-
nak megújításáért (3. old.)

— Tökéletesebb gépeket gyárt a fővárosi Semanatoarea és Tudor Vladimirescu gépgyár (3. old.)

— „A szovjet–jugoszláv kapcsolatok rendezése hozzájárul az európai béke megszilárdításához” — Josef Cyrankiewicz nyilatkozata (4. old.)

— Csu En-laj válasza egy indonéziai újságírócsoport kérdéseire (4. old.)

Az aradtartományi néptanács 6. rendes ülészakának munkálatairól

**A SZOVJETUNIO KOMMUNISTA PARTJANAK
KÖZPONTI BIZOTTSAGA.
A SZOVJET SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁGOK
SZÖVETSEGE NEK MINISZTER TANACSA**

Moszkva, Kreml, 1955. június 10. a Szovjetunió Legfelső Szovjetje
Elnökségének titkára.

Jó egészséget, hosszú életet és további, még nagyobb sikereket kívánok Önnek — a szovjet nép javára, a szovjet állam virágzása és a világbéke megvédése érdekében.

Jenei Márta,
levelező.

gyarapodása lelel
örömlüknek adtak kif
jezést. A részvevők e
határozták, hogy a ha
lottakat Kisjenő dolgo
zó körében ismerteti
Mindrici Tereziá,
levelező.

A Máslak községhez tartozó Kisremete faluban a kollektivisták s a többi dolgozó parasztok gyermekei számára a nyári mezőgazdasági kampány idejére napköziotthon létesült. 34 gyermek tölti idejét, miközben szülei a termelőidőken dolgoznak. A helyes nevelés és oktatás mellett rendszeres elátlásban is részesülnek a gyerekek. Holzer Rozina óvónő lelkiismeret-

kekre. Fárahdhatatlanul dolgozik azért, hogy munkőzi otthonban jő érezzék magukat a kcsinyek, s. élelmézési minősege is kifogástalal legyen.

Wild Ferenc:

2. A helyi tervről beszámolót tart Georgi Nicolae elvtárs, a tartományi néptanács tervosztályának főnöke.

Az ülésszak lelkes hangulatban, a jelenlévő élénk érdeklődése mellett folyt le. A képviselők hozzászólásaiban kifejezésre juttatták a városi szerződéshez való csatlakozásukat és azt az elhatározott számukra, hogy minden erejükkel harcolni fognak hazánk további felvirágztatásáért, védelmi erejének megszilárdításáért és a béke fenntartásáért.

Az ülészak részvevői sürgőnyt küldtek az RNK minisztertanácsának, melyben váháltak, hogy közzétük minden választópolgárával megismertetik a városi konferencia munkálatait és arra buzdítják őket, hogy gyümölcsozár munkával, a pénzügyi fegyelem tiszteletbentartásával, a part- és kormányhatárokat teljesítésével erősítsék meg hazánknak a városi szerződéshez való oszallakozását, a nyolc állam barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződését.

gok, a más
ló be nem
k szűveréni

ben a szovjet-újgörsögi
sok eredményei nagy
get keltettek, mivel sz
azokat a eredményeket, a
imperialisták 'a Szovjet

Pártunk és kormányunk megköveteli, hogy továbbra is erősítsük és gondozzuk vitéz fegyveres erőnket dolgozó népünk vívmányainak rendeltetésükre.

őzi eseményekre. Je- goszlávia közötti jóvis-

ny megsza-

Díjnyertes

Kedd, június 14.

BUKAREST I.: 5.02: Hírek, 5.22: Dalok, 5.30: Falurádió, 5.38: Orvosi tanácsadó, 6: A „Scinteia” vezércsúsa, 6.15: Könyvtárzene, 6.35: Hírek, 6.45: „Jó reggelt gyerekek”, 7: Dalok a pártól, 7.25: Román népi melódia, 8.10: Dergomijnszki szerzeményekből, 8.45: Lapszemle, 9.15: Esztrád-muzsika, 10.15: Beethoven: III. szimfonia, 11.06: A cimpimai „Dof-tana” népi zenekar játéka, 11.50: A népek zenéje, 12.15: Zene, 12.55: A Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye, 13.25: Déli hangverseny, 15.30: Hírek, 15.35: Katonadalkok, 16: Könyvtárzene, 16.45: A Rádió zenekarának és énekegyüttesének hangversenye, 17.10: Román népi dalok és táncok, 17.30: Hírek, 17.48: Dalok, 18.20: A rádió szimfonikus zenekara játéka, 19: Hírek, 19.05: Kivánság-hangverseny, 19.39: „A hét dala”, 19.54: Orvosi tanácsadó, 20: Irodalmi jegyzetek, 20.15: Szovjet zeneszerzők szerzeményeiből, 20.45: Falvak üdvözlője, 21.55: Ion Vidu: Dalok, 22.10: Vladislav Kedra zongoraművész (Lengyel NK) hangversenye, 22.30: Könyvtárzene román zeneszerzőktől, 23: Hírek, 23.10: Hangverseny.

BUKAREST II.: 14.30: Míról ír a „Scinteia”, 14.40: Könyvtárzene, 15: Hírek, 15.05: Operazene, 15.31: Szovjet népi zene, 16: Hírek, 16.15: Ovidiu Varga: Dalok, 16.30: Könyvtárzene szovjet zeneszerzőktől, 17.30: A rádió zenekara játéka, 18: Kivánság-hangverseny, 18.30: Adás az ifjúság számára, 20: Hírek, 21.05: Román zeneszerzők szerzeményeiből, 21.30: Dalok, 21.45: Kültügyi negyedóra, 22: Hírek, 22.20: Kamarazene-est, 23.15: Román népi melódia, 23.45: Operett-muzsika, 0.10: Szimfonikus hangverseny, 0.45: Hírek.

BUDAPEST (Kossuth): 4.30: Falurádió, 4.35-10: 8.22-ig: Reggeli zenés műsor, 8.30: A salgótarjáni népi zenekar játéka, 9: Indulók, 9.15: A Gyermekrádió műsora, 10: Hírek, 10.10: Zenés kirándulás a világgal, 11: Lányok, asszonyok... 11.15: A Viko Cserevnikov Utóbbapóla szimfonikus zenekara játéka, 11.50: Tájkép, 12: Hírek, 12.10: Magyar népi muzsika, 13.30: Színes operettjeiből, 14: Hírek, 14.25: Hangverseny gyermekeknek, 15: Operarészletek, 16: „Nép barátja” — szemelvények, 16.30: Magyar szerzők kórusműveiből, 17: Hírek, 17.10: Válaszok hallgatóinknak, 17.30: Szív küldi... 18: Ríportműsor, 18.20: Táncezen, 18.35: Pillantás a nagyvilágba, 19: A világirodalom humorja, 19.30: Bartók összes zongoraművei, 20: Eseti híradó, 20.20: Híres nőalakok Puccini operáiból, 20.50: Sziloknek — nevelésről, 21.10: Murádeli dalai, 21.15: A Magyar Rádió énekekarának hangversenye, 22: Hírek, 22.15: Kosárlabda Európa-bajnokság Budapest, 22.25: Szovjet népdalok, 24: Hírek, 0.10: Magyar nóták.

BUDAPEST (Petőfi): 6.30: Jórégelt gyerekek! 6.50: Szól a harmonika, 14: Népek zenéje, 15.30: Elbeszélés, 16: Magyar népi zene, 17: Kamarazene, 17.50: Táncezen, 18.30: Az épülő kommunizmus országából, 19: Követtes a Madách Kamaraszínházról: Vihar után, Szimfonia, 21.15: Operatársulatok.

Néptanács kulturaktivisták országos értekezlete a fővárosban

Szombaton folytatódott a tartományi néptanácsok kulturaktivistáinak és a tartományi könyvtári igazgatóságok országos értekezlete. Az értekezletet a művelődésügyi minisztérium rendezte.

Petre Gheorghe elvtárs, az IMSz központi bizottságának titkára méltatta az IMSz központi bizottsága, a művelődésügyi minisztérium, a közoktatásügyi minisztérium és a Szakszervezetek Központi Tanácsa

rendezésében indított „Szeressétek a könyvet” verseny fontosságát. Ezután St. Gruiu elvtárs, művelődésügyi minisztériumi igazgató szólalt fel, aki hangsúlyozta a tartományi néptanácsok kultúrosztályainak és a művelődésügyi minisztérium könyvtárainak szerepét a „Szeressétek a könyvet” verseny támogatásában.

(Agerpres)

Kínai népi zenekar érkezett a fővárosba

Pénteken egy 26 tagú kínai népi zenekar érkezett a fővárosba. A zenekar legutóbb a Csehszlovák Köztársaságban vendégszerepelt; több hangversenyt adott a „Tavaszi Prágában” zenei fesztivál keretében.

A csoport vezetői: Li Jujan-csun, a Kínai Népköztársaság Központi Zeneművészeti Főiskolája mellett működő népi zenei intézet helyettes igazgatója; Csin Pen-csan karnagy és Wang Szin zeneigazgató.

A vendégeket az Eszaki pályaudvaron a Külföldi Kulturkapcsolatok Román Intézetének képviselői, a művelődésügyi minisztérium, valamint a

fővárosi népi zenekarok és együttesek küldöttei fogadták.

Jelen voltak a Kínai Népköztársaság és a Csehszlovák Köztársaság nagykövetségeinek megbízottai.

A Külföldi Kulturkapcsolatok Román Intézetének nevében Adrian Baranga elvtárs üdvözölte a kínai zenészeket.

Az üdvözlésre Li Jujan-csun válaszként, megköszönve az egybegyűlteket a meleg fogadtatást.

A kínai népi zenekar több hangversenyt ad a fővárosban és az ország nagyobb városában.

(Agerpres)

Megjegyzések

29-51: „a zenélő telefonkészülék”

Zopota Ioan elvtársal, a „Refacerea” gyár igazgatójával beszélgetünk irodájában a nyári termelési időnyire való készülődésről, amikor megszólalt az iróasztalán levő 29-51 számú telefon oszlopa. Zopota Ioan elvtárs felemelte a kagylót. Kesselgruber Károly, a gyár egyik beosztottja kereste a városló. A beszélgetés a következőképpen folyt le:

— Hello... igen, én vagyok. Mi újság elvtárs? — mondotta a kagylóba Zopota Ioan elvtárs, majd hirtelen mozdulattal elrántotta a fülétől a kagylót. Meglepetten hallgattam a kagylóból kiszűrődő zenét.

— Ez így megy több, mint három hete. Beszélgetésünket vagy zene, vagy más zaj zavarja — mondta kis-sé ingerült Zopota elvtárs.

Hamarosan elhallgatott a zene, s akkor a drót másik végén újra megszólalt Kesselgruber Károly. De nem sokáig beszélhetett, mert újra „beleszólt” a telefonba a zene.

A párbeszéd mintegy 10 percig tartott a „zenélő telefon”-on keresztül rövidkebb-hosszabb „zenés” megszólalásokkal. Rendes körülmények között az egész beszélgetés 1-2 percig tartott volna. Képzeliük el, hogy naponta hány-szor ismétlődik meg ez a bosszúság, mennyi idejét rabolja el az igazgatóknak, vagy annak, aki a drót másik végéről kívánn beszélni, a

„Refacerea” gyárral, a „zenélő telefon”-on. Ha pedig más helységről hívják a gyárat, — tehát interurbán telefonbeszélgetés folyik — akkor ez még felesleges költséggel is jár.

Zopota Ioan elvtárs elmondotta, hogy már régen értesítették a telefonközpontot a hibáról, s nemrég ki is küldtek egy javító brigádot, amelynek tagjai megállapították, hogy a telefonfüvvel való érintkezés a rádióállomás hangszóróinak hullámaival és ez ideje elő a zavart.

Megígérték, hogy kiküldtük hol van a hiba és megjavítják a vonalat. Legutóbb azonban nem váltották valóra. A gyár telefonja továbbra is „zenélő telefon” maradt. Megtudtuk még, hogy Ujradon több ilyen „zenélő telefon” van. Ezek közül tartózik az IMSz aradrajoni bizottságának 27-40 számú készüléke is. (Igaz, hogy ez ritkábban zenél... valószínűleg szeszélyből).

Jó lenne, ha a városi telefonhálózat feletlése, Ardelean Andrei elvtárs fontolóra venné ezt a kérdést és haladéktalanul intézkedne a „zenélő telefonkészülékek” megzabolázása érdekében, hogy azok ne okozzanak nap, mint nap bosszúságot, felesleges időpazarlást és többlet költséget előfizetőknek.

Sz. J.

Testnevelés és Sport

Román NK—Norvégia 1:0 (1:0)

Nagy érdeklődés kísérte Oslóban a román válogatott csapat vendégjátékát és az RNK együttese jó játékkal rendkívül kemény, kitűnő erőnléttel rendelkező együttest győzött le.

A finn Karni vezette a végig iramos mérkőzést, amelyre a román csapat így állt fel: Birtasu — Pahonju, Apolzan, Szőkö — Calinoiu, Peret — Tataru, Pecsovszky, Ozon, Georgescu, Suru.

Az első félidőben nagy fölényben játszott az RNK csapata és ez a tízenötödik percben Ozon szép góljában jutott kifejzésre. A huszonnyolcadik percben Ozon nagy helyzetből

hajszálal lö kapu mellé, három perccel később pedig Tataru lövése jutott a hálókba.

Szünet után valamivel változatosabb a játék, de ebben a játékrészben is az RNK csapata a veszélyesebb. Az eredmény azonban sok helyzet ellenére nem változott.

A győztes csapat minden tagja tudása legjavát nyújtotta, mégis a védelem volt a legjobban. Különösen Birtasu, Apolzan, Calinoiu, Pecsovszky és Ozon játszottak kitűnően. A norvég csapatból szintén a védelem teljesítménye emelkedett ki.

Fl. Rosie UTA—Stiinta Kolozsvár 1:1 (0:1)

Vasárnap a „December 30” UTA stadionban közel 10.000 néző előtt került sorra a találkozó a nyári kupa játékok keretében. Mérsékelt iramú volt a mérkőzés, az aradi csapat Pecsovszki, Serfőző, Szics, Kapás, Birtau és Farnati nélkül is elég jól játszott. A mult vasárnapra mérkőzéshez hasonlóan, a belső csatárok most is körülményesen igyekeztek befogni az akciókat, különösen Janovics a középső társ helyén nagyon sok támadást akasztott meg lefűtásaival, vagy pedig kerülte a közelharcot. A vendégcsapat különösen a játékidő első részében játszott jól és gyakran veszélyeztetett Faur kapus hálóját.

A két csapat a következő összeállításban lépett a pályára:

Flamur Rosie UTA: Faur — Lupes, Dusan, Fazeaks — Borota, Jenei — Jurca, Don, Janovics, Mercea, Dumitrescu.

Stiinta Kolozsvár: Todor — Isac, dr. Luca, Dobrescu, Nedelcu, Moldovan — Munteanu, Barbosu, Avram, Georgescu, Dragoman.

Az első percekben a játéktér közepén folytak a játékok és enyhe Stiinta fölény után előbb Avram, majd Dragoman lövéseit védte Faur. A tizedik percben Dragoman — aki a legtöbb veszélyt jelentette az aradiak kapujára — elhúzott Lupes mellett, az alapvonal közeléből bead, Avram elvett a labda útját, az Munteanu elé került, aki erősen bombáz a balsarkokba, 1:0 a kolozsvári Stiinta javára.

Alig telik el két perc és Isac a gólvonalról fejel ki egy labdát, megmentve csapatát egy biztos góltól. Megelőztek az iram. Hol az egyik, hol a másik kapu forog veszélyben. A 15. percben Avram Dragomant szökelti, akiknek hatalmas lövéseit

Faur csak nagy vetődéssel úti az alapvonalon túra. Az UTA-nak a 25. percben alkalma lenne az egyenlítésre, azonban Mercea tiszta helyzetben a 16-oson belül kapu mellé lö. Ettől kezdve a kolozsváriak csökkentik a játék iramát és így a textígyáriak feljönnek. Az aradiak csatlósra, amely szépen közelíti meg a kaput, rendre hibáz a 16-os táján és megkönyíti a vendégcsapat védelmének a dolgát.

A második félidőben Jurca Merceat szökelti, aki a jobbszárnyon vezet támadást, a 16-os környékéről bead, Janovics egyedül áll a kapusál szemben, de ügyetlenül, a kapu felé kezdve fejel a labdát. A játékidő első részében a játék főleg a kolozsváriak térfelén folyik. Az 55. percben Mercea elhúzott a kolozsvári kapus mellett. A lövés pillanatában azonban Isac jó érzékeléssel nyúl köze és tőle a labda az alapvonalon túra pattan. A szöglet eredménytelen marad. Három perccel később Janovics kapásból mintegy tíz méterrel messze a kapu felé lö.

Egy kolozsvári ellentámadás során Barbosu erősen kapura lö. Faur véd. A következő pillanatokban Dragoman és Munteanu lövéseit védte.

A 80. percben egy tetszetős labdadagolás után Mercea — Jurca — Don nyúl a labdához és a kis jobb összekötő kapásból a bal felső sarokba küldi a labdát (1:1). A játékidő utolsó perceiben előbb Don, majd Dumitrescu nagy ki nagy gólhelyzetet. Így az eredmény már nem változik és a két csapat megoszorodik a pontokon.

Flamur Rosie UTA legjobbjait: Faur, Dusan és Jurca, helyenként Borota. A kolozsváriak közül Todor, Luca dr., Dragoman és Avram tűnt ki.

Metalul G. Dimitrov—Locomotiva Kolozsvár 2:1 (1:1)

Szombaton a „December 30” UTA stadionban a „Játékos” mérkőzésen az aradi együttes megérdemelt győzelmet aratott. A mérkőzés idejének legnagyobb részében az aradi csapat lelkesen, sokat támadott, míg a vendégcsapat az első félidőben vezetett több támadást.

Az első percekben a kolozsváriak támadnak. A 12. percben Frenitz játszik, aki Crocanhoz játszik, aki közvetlen közelről a balsarkokba, 1:0 a Locomotiva javára. A Metalul ellentámadásba megy át. Negru

és Rennie egymásután kapu mellé lönek. Mégis a 33. percben egyenlített a Metalul. Voicu beadását Popa Mircea belövi: 1:1.

A félidő végéig Juhász nagy ki nagy helyzetet, amikor öt méterrel kapu felé lö.

A második félidőben erősödik a Metalul fölénye. Az 55. percben Rennie közvetlen közelről kapu felé fejel, a 60. percben Negru erősen lö az 5-ös sarkáról pontosan a kapus kezébe. A 65. percben ugyan-csak Negru, miután lerázta a védő-

ket, az eléje vetődő kapusba lövi a labdát. A győztes gólt a 85. percben szerezte meg a Metalul, amikor is egy kapu előtti kavargásban Rennie tolta beljebb a kapus által kiejtett labdát, 2:1.

A 89. percben az aradiak szabálytalankodnak a 16-oson belül, a megítélt 11-eset Gödri gyengén lövi és Katranics kiüti. Az utolsó percben is a kolozsváriak támadtak, a Metalul védelme azonban biztosan áll a lábán.

A két csapat a következő összeállításban játszott: Metalul: Katranics — Nistor, Jäger, Ujj — Sasu, Voicu — Moldovan, Juhász, Negru, Rennie, Popa M.

Locomotiva Kolozsvár: Cristoreanu — Dániel, Călbajos, Gödri — Feraru, Muresan — Corpodeanu, Fekete, Frenzt, Corcan, Oprea.

A játék folyamán kitétek: Katranics, Jäger és Rennie, a vendégcsapatból Cristoreanu, Feraru és Frenzt.

Megkezdődtek a kosárlabda Európa-bajnokság döntőjének küzdelmei

A selejtező küzdelmeket szombaton fejezték be Budapesten. Az utolsó napon nagy meglepetésre a francia válogatott nem jutott be a legjobb nyolc közé. Ugyanis a jugoszláv csapat 40:37 arányban legyőzte a franciákat és így a jugoszlávok kerültek a döntőbe. A döntő résztvevői egyébként csoportonként a következők: I. csoportból: Lengyel NK, Jugoszlávia, II. csoportból: Magyar NK, Olaszország, III. csoportból: Szovjetunió, Román NK, IV. csoportból: Csehszlovák Köztársaság, Bolgár NK.

A vasárnapra döntőben az első forduló keretében az RNK csapata pompás játékkal nagyszerű győzelmet aratott és így 69:58 arányban legyőzte a lengyel válogatottat. A többi eredmények: Csehszlovák Köztársaság—Magyar Népköztársaság 75:65, Bolgár NK—Jugoszlávia 84:67.

Néhány sorban

A nyári kupa II. csoportjában az aradi mérkőzések kívül a negyedik forduló eredményei: Minerul Petrozsény—Avintul Szászrégen 2:0, Stiinta Temesvár—Locomotiva, Temesvár 2:2, Locomotiva Marosvásárhely—Avintul Szászrégen (utánpótlás) 1:0. Az I. csoport eredményei: Progresul Bukarest ifjúsági—Locomotiva Constanta ifjúsági 3:1, Dinamo Szilvásváros—Dinamo Bukarest ifjúsági 4:1.

A bukaresti Constructorul Pesch, Mirocea Popescu, Bolner összetállású asztalitenis csapata 5:0 arányban győzött az aradi „Voinea” Andronache, Papp, Kovács összetételű csapata ellen. Más eredmény: Dinamo IX, Bukarest—Resica 5:0.

Küzdelem a török iga ellen tartományunkban

A XIV. század közepén jelentek meg a törökök Európában, s kihasználva az uralkodó osztályok egyenlenségeit, sorra leigázták az európai államokat. A bolgár, szerb, görög, albán, román és magyar nép szívszós harcot vívott a török hódítók ellen, s ez a harc akkor is folytatódott, midőn az uralkodó osztályok árulása következtében a nyílt csatamezőkön elődött az ország függetlenségének ügye. A török hódoltság több évszázadra ráborította árnyékát a területre; a hódoltság nem jelentette azonban a dolgozó nép harcának végének lankadását. A dolgozó nép tudatában volt a török szpáhik és martalócok uralmának következményeivel és minden alkalmat megragadott, hogy nyílt vagy rejtett ellenállásával gyengítse vagy lerázza azok uralmát.

A nemesség saját osztályérdekeit a nép érdekeinek előterébe helyezte, s annak biztosítása érdekében a törökellenes harcot is nem egyszer elárulta. Ez a magyarázata annak, hogy a törökellenes küzdelem több ízben az elnyomó nemesség ellen vívott harcra párosult.

A törökellenes harcok kezdeti tartományunkban

Tartományunk területén a törökök elleni küzdelem már a XV. század közepén megindult. Hunyadi János zászlói alatt vállaltva harcoltak a románok, magyarok, szerbek. E hősi küzdelmekben az aradi paraszt-ság is tevékenyen részt vett. A nemesség azonban igyekezett a tekintetben is pártot emelni és ahol lehetett, megakadályozta, hogy a jobbágyok legyvert ragadjanak. A nemesség a jogbajszolgáltatások csökkentését tartott munkabéreknek hadavonulása esetén, s így minden

úton-módon megkísérelte jobbágyai visszatartását. Így pl. 1448-ban az arad megyei alispán előtt megjelent jobbágyok külön menlevelet kértek, hogy Hunyadi seregében hadba vonulhassanak.

A Hunyadi halála után, de különösen a XVI. század elején a török-ellenes küzdelem ügyével a nemesség komolyabban már nem is foglalkozott. Az 1514-es parasztfelkelés verébőljárása után a parasztokat szinte nem ember sorba állították, s nem akartak többé fegyvert adni a kezükbe. Ezáltal a nemesség kivette a fegyvert annak az egyetlen társadalmi rétegnek a kezéből, amely szabadságának biztosítása érdekében képes lett volna határozottan szembeállni a török hódítókkal. A Dózsa-vezette parasztfelkelés elfojtásának egyenes következménye volt a mohácsi katasztrófa 1526-ban.

A Fekete Iván-vezette felkelés

A mohácsi vész után a paraszttömegek előtt világossá vált, hogy a török elnyomás elleni küzdelemben a nemesség részéről mitsem várhat. A jobbágyterhek továbbra is elviselhetetlenek maradtak s ehhez járult még a török martalócok fosztogatása is. Lippa vidékén, ahol a Dózsa-felkelés verébőljárásának, Szapolyai Jánosnak bírtokai feküdtek, a velejéig kizsákmányolt szerb, román, magyar parasztság a kettős igit már nem tűrhette tovább. A Fekete Iván vezette alatt több ezer paraszt fel-lázadt. A nemességet elkergettek, vagy megölték. Tartományunk egész területé felszabadult a nemesség elnyomása alól. A parasztseregnek most már a másik ellenség, a török ellen készülődtek. A támadó nemesi seregeket a Szőlös melletti csatában megverték. A nemesség azonban össze-

szes erőit mozgósította s Arad alatt gyülekezett. A román és a magyar nemesség egy táborba gyűlt, hogy közösen védje meg osztályérdekeit. A Maros gázlójánál folyt le a döntő csata. A nemesi sereg eleinte nem tudott erőt venni a rosszul felfegyverzett, de igazságos ügyért harcoló, lelkes paraszttal felett. Csak újabb nemesi hadak bevetésével tudta eldönteni a csatát. Fekete Ivánt országgyűlésekkel ölelték meg. Megismétlődtek az 1514-es lázadás véres napjai. Tömegével gyilkolták le a jobbágyokat, s ezrekre ment a kifosztott jobbágytelkek száma. A nemesség megsemmisítette e déli területek védelmének utolsó erőtartálékait is.

Tartományunk török uralom alá kerül

A meggyengült védelem vakosság-gal felhívta a törököket a támadásra. A törökök 1541-ban elfoglalják a Bánság nagy részét, s 1550-ben már Arad megye területére rontanak. Felhasználják Szapolyai övegyének, Izabella királynéjának intrikáit s 1550-ben már Erdély területén portyáznak a török csapatok. E portyák elsősorban Arad megye területén, a Maros völgyén vonultak végig.

Martinuzzi felhívására a román és magyar nép újból fegyvert emel a törökök ellen. Midőn Kaszon budai basa seregeivel egészen Tótváradig nyomul előre, a felfegyverzett hajdúk háttámadják és egészen Aradig üzik vissza portyázó támadásaikkal. Aradnál a basa egyik csapatát meg is verik, Csála várából pedig a török őrséget is kiűzik. A visszavonuló törökök azonban a teljes erővel Aradra törtek s a várost minden hősi ellenállás ellenére bevetették. A lakosságot halomra öklös-ték.

Verancsics egykori krónikája elretentő színekben eseteli és szomorú eseményeket.

A Habsburgok is kivétel hálójukat Erdélyre s a Maros vidékére és ugynevezett „segítség” ürügye alatt csapatokat küldenek Arad megye területére is. Ezek a harcok újabb nyomorúságot jelentenek az amúgy is megrikult aradi lakosságra nézve.

1551-ben újból Aradra törnek a törökök, azonban a magyarokból, székelyekből, románokból és szászokból álló sereg visszaverte a török hadakat s visszafoglalta az elesett helységeket, köztük Lippa várát is. Ezekről az eseményekről Tinódi Lantos Sebestyén históriás énekei is megemlékeznek.

A nemesség azonban most sem támogatta a harcolókat. A seregek ellátatlanok voltak. A nemesek a simándi országgyűlésen minden áldozatot megtagadtak. A Habsburg-seregek gyáván viselkedtek s ahol komolyabb ellenállásra lett volna szükség, visszavonultak. Így például 1552-ben harc nélkül feladták Lippát. Castaldo császári főparancsnok nem is a védelem megszervezésével törődött, hanem csak a Habsburgok erdélyi uralmának formai biztosítására törekedett. Ezért meggyilkoltatta Martinuzzi, a törökellenes védelem szervezőjét is. 1552-ben a magára maradt Temesvárt Losonczy István nem tudta megvédeni s hősi küzdelem után Temesvárt elesett. A delvidék e legfontosabb erődtényének bukása után tartományunk legnagyobb része is török uralom alá került.

Arad a török uralom alatt

A középkori Arad megye török uralom alá kerülésében nagy szerepe volt a nemesség és a Habsburg-zsoldosok árulásának. Ezután csak a pusztulás és rablás szomorú napjai következtek. A szultán seregei elpusztították a falvak legnagyobb részét, felegették és kirabolták a helységeket. A csordákat elhajtották, a termelést megbénult. A lakosság egy részét legyilkolták, másrészt rab-szírja fűztek és a török birodalom rabzsoldosaiacra hajtották. Sokan elmenekültek, s akik itmaradtak, a török szpáhik uralma alá kerültek. A török szpáhik még kegyetlenebbül szapulozták a parasztokat, mint bírtokai nem voltak örökhelők, s ezért gyors meggazdagodásuk biztosítására igyekeztek a rendelkezésre álló időt a lehető legbővebb fosztogatásra kihasználni. Az itt maradt lakosság terheit növelték az állandó háborúztatások is, nem is beszélve a török hivatali személyek köztudomású zsarolásáról.

Mindezek következtében a termelés erősen hanyatlott. A mezőgazdaságban újra a váltógazdaság nélküli rablogatódzkodás, s az igen elatnyult állattartás vált uralkodóvá. A kereskedelem is hanyatlott s ugy-szólván csak Lippára és Simándra korlátozódott. Az ápart néhány kis-létszámú óh képviselte. A meghódított lakosságot a török hódítók megvetették és gyalázták. Közhatalmat volt a „gyaur” kutyát” elnevezés, valamennyi itt élő népre egyaránt. Mindössze egy csekély behódolt réteg húzott hasznát a török uralomból, amely annak érdekeit wakon kiszolgálta.

A nép harca a török iga ellen

A nép határtalanul gyűlölte a hódító törököket s ahol csak lehetett, adáz harcot folytatott ellenük. A tömeges jogbajszolgáltatások napirenden voltak. Számos falu megtagadta az adófizetést, s falvak neve azonban az elferdített korabeli török elnevezések miatt csak ritkán azonosítható. Nem egy felkelésről is tudomásunk van. Az agyonnyargalt nép nem egyszer rajtaütött a portyázó török csapatokon. Ilyen nagyobb arányú rajtaütés történt 1572-ben,

amikor a mai Lénauheim környékén lakó román, magyar és szerb parasztszék szétverték egy török csapatot. Az erdélyi határvidék népe szintén állandó harcot vívott a rabló török martalócokkal. Így pl. 1588-ban Varsándon és Erdőhegyen szenvedtek vereséget a törökök a rájukló jobbágyaságtól.

A szünet nélküli dúló háborúban s a törökök rablásainak következtében rengegek jobbágy szökött el. Nagyon sok parasztnak nemcsak gazdasága pusztult el, hanem odavesztett családját is. Az erdélyi nemesség a szipuloyozás és kizsákmányolás tekintetében szintén alig maradt a török szpáhik mögött. Szökött jobbágy ezektől a vidékekről is verődött össze bőven. E szökött jobbágyok csakhamar csapatokká verődtek s valamelyik választott vezérük irányítása mellett bosszúra éhesen csaptak rá a törökre. E hajduhadereget nem egyszer az erdélyi fejedelmek is szolgálatába fogadta, s a legjobb határőröknek bizonyultak.

A román, magyar, szerb jobbágyokból összeverődött hajduseregek nem egy ízben mértek érzékeny csapást nagyobb török seregekre is. Így pl. 1550-ben Aradon, 1572-ben Simándon verték szét a török csapatokat. Ez utóbbi rajtaütésben mintegy 800 hajdu vett részt. Egy másik hajdusereg 1572-ben Csucsórl kimulva Taucun mért csapást a törökökre. 1574-ben a hajduk felgyújtották Alaj bég malmát Pankótán.

A kegyetlen török uralom ellen a román, magyar és szerb nép évszázadokon keresztül szívszós harcot folytatott. Bár a törö

Hazafias versennyel a nagy termésért

A tavaszi kampány kezdete óta a nagyközségi néptanács végrehajtó bizottsága a pártalapszervezet segítségével jól irányítja a hazafias versenyt. Behatóan foglalkoztak a politikai felvilágosító munkával. Számos dolgozó parasztot győzték meg arról, hogy az idejében végzett vetési és növényápolási munkával hozzájárulnak a termésátlag növeléséhez.

Gh. Gheorghiu-Dej elvtársnak, a mezőgazdasági életműködés országos érdekeitől elvonó beszédének ismertetése alkalmával az alapszervezet bizottsága, a néptanács végrehajtó bizottsága alaposan előkészítette a hazafias verseny kezdeményezésére irányuló szervezési és politikai felvilágosító munkát. Gh. Gheorghiu-Dej elvtársnak a beszédét először is a néptanács képviselőivel és az agitátorokkal dolgozták fel. Ezáltal a néptanács elnöke, a pártalapszervezet vezetője, a néptanács végrehajtó bizottsága alaposan előkészítette a hazafias verseny kezdeményezésére irányuló szervezési és politikai felvilágosító munkát. Gh. Gheorghiu-Dej elvtársnak a beszédét először is a néptanács képviselőivel és az agitátorokkal dolgozták fel. Ezáltal a néptanács elnöke, a pártalapszervezet vezetője, a néptanács végrehajtó bizottsága alaposan előkészítette a hazafias verseny kezdeményezésére irányuló szervezési és politikai felvilágosító munkát.

A hazafias versenyt a pártalapszervezet tagjai, agitátorai és a néptanács képviselői kezdeményezték. A kezdeményezést a választóköri bizottságok, a pártalapszervezetek, a néptanácsok végrehajtó bizottságai kezdeményezték. A kezdeményezést a választóköri bizottságok, a pártalapszervezetek, a néptanácsok végrehajtó bizottságai kezdeményezték. A kezdeményezést a választóköri bizottságok, a pártalapszervezetek, a néptanácsok végrehajtó bizottságai kezdeményezték.

olyan kérdést, amely szorosan összefügg a község mindennapi életével.

A pártalapszervezet és a néptanács végrehajtó bizottsága a hazafias verseny megszervezése után ráért a fokozott politikai tömegagitációs munkára. Ennek érdekében, hogy eredményesen mozgósíthassák a választóköri bizottságok dolgozó parasztjait, kiképezték az agitátorokat és a néptanács képviselőket. A kiképző gyűléseken megvitatották az agitációs munka bevált módszereit és a hazafias verseny politikai irányításának kérdéseit. Az agitátorok és a néptanács képviselői azt a feladatot kapták, hogy embertől emberig terjesszék a politikai felvilágosító munkát végzőknek. Többen méltóképpen teljesítették ezt a feladatot. A párttagok közül Popenaru Ioan, a néptanács képviselője, Colf Nicolae és az agitátorok közül Urech Gheorghe elvtársak politikai felvilágosító munkájukon kívül a tavaszi munkák elvégzésében példát mutattak a község egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztjainak.

A hazafias versenyek pontos nyilvántartása céljából egy bizottságot szerveztek, amely minden héten rendszeresen ellenőrzi a dolgozó paraszt munkájának minőségét és mennyiségét. Ugyanakkor megállapítja, hogy a községnek melyik kerülete, választókerülete és egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztja halad az élen.

A versenybizottság által megállapított eredményeket vasárnaponként a kultúrthozban népszerűsítik a megjelenteknek. Az ellenőrző bizottságok a munkájukat a néptanács végrehajtó bizottsága fokozottabb munkára serkenti a termésátlag növeléséért.

A múlt vasárnap megtartott népgyűlésen 330 dolgozó paraszt jelenlétében elemezték a növényápolási munkák menetét. A néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, Cofas Gheorghe beszámolt arról, hogy melyik kerület, választókerület és termelő végzett jól a növényápolást. Utána pedig a versenybizottság kiadta a versenyzárókat. A dolgozó parasztok odaadón végezték munkájukat a 1. számú kerületben.

let továbbra is a versenyzáró birtokosa maradt. A választókerületek közül a 10-es, a 13-as, a 23-as és a 24-es számú választókerület jutalmazták meg az ellenőrző versenyzárójával. A község egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztjai közül Bălanescu Iuliana, Cioleacu Aurel, Pascu Nicolae és Bribac Ioan minősítették ellenőrzőként a növényápolási munkálatokban. Ugyancsak ezen a gyűlésen ismertették azt is, hogy községi viszonylatban milyen eredményeket értek el a növényápolásban. Kitértek, hogy a kukorica első kapálását 53 százalékkal, második kapálását pedig 44 százalékkal teljesítették. A burgonya, napraforgó és a zöldségfélék első, második kapálását teljes egészében elvégezték. Szép eredményeket értek el a cukorrépa első, második kapálásában is.

Mindemellett, hogy a pártalapszervezet és a néptanács végrehajtó bizottsága jól szervezte meg a politikai tömegagitációs munkát és helyesen irányította a hazafias versenyt, a tavaszi kampány munkálataiban még vannak hibák. Az agitátorok és a néptanács képviselői politikai felvilágosító munkájuk során nem hangsúlyozták eléggé a minőségi munka fontosságát. A község dolgozó parasztjainak egy része rosszul végezte a talaj előkészítést. Ennek tulajdonítható az, hogy néhol a kukoricának 40 százaléka hézagosan, vagy pedig egyáltalán nem kelt ki.

A növényápolási munkálatok idején a néptanács végrehajtó bizottsága és a pártalapszervezet bizottsága elhanyagolta a szemléltető agitációt. A falusiak nem népszerűsítik a hazafias versenyben kitűnt választókerületeket és az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztokat. Hasonlóképpen elhanyagolták az ellenőrző és a kullogók nevének feltüntetését a tisztelet, illetve a szegységi táblán.

A jövőben a nagyközségi néptanács végrehajtó bizottságának és pártalapszervezetének fel kell figyelnie az említett hibákra. Minden erejükkel arra kell törekedni, hogy a növényápolási munkálatok során pótolhassák azokat a mulasztásokat, amelyeket a talaj előkészítéssel követtek el.

Bokor Mihály

Tökéletesebb gépeket gyárt a fővárosi Semănoaia és Tudor Vladimirescu gépgyár

A fővárosi Semănoaia és Tudor Vladimirescu gépgyár egyre több és jobb géppel segítik hozzá a gép- és traktorállomások, az állami gazdaságok és a többi mezőgazdasági egység a nyári munka gyorsabb, tökéletesebb elvégzéséhez.

A Semănoaia gépgyár az év eleje óta 677 kéveket, aratógépet, 260 igavontatású kaszálógépet és nagy mennyiségű egyszerű aratógépet szállított mezőgazdaságunknak. A Tudor Vladimirescu gépgyár ugyanebben az időszakra 486 cséplőgépet

gyártott. A gépek legnagyobb részét a gép- és traktorállomások kapták.

A két bukaresti gyár a nyári kampány kezdetéig még sok gépet szállított a mezőgazdaságoknak, egyebek között további 80 cséplőgépet, mintegy 100 kéveket aratógépet, 100 egyszerű aratógépet és 200 igavontatású kaszálógépet. Az új cséplőgépek és kéveket aratógépek szerkezetét lényegesen tökéletesítették. Az újabb cséplőgépeket úgy tervezték és kiviteleztek, hogy villamos erővel is meg-

hajtathatók legyenek, ezenkívül önműködő etetővel is felszerelték.

A kéveket aratógépek szerkezetén az utóbbi időben több mint 300 konstrukciós javítást végeztek. Ennek folytán a most gyártott gépek teljesítménye 10 munkaóra alatt 7,5 hektárra emelkedett a két évvel ezelőtti gyártott gépek 6 hektárra teljesítményével szemben. Az új kéveket arató gépekkel végzett aratás egyetlen időnyerés mintegy két millió lejtel kevesebbet kerül, mint a néhány évvel ezelőtti készült gépekkel végzett munka. (Agerpres)

A Román Népköztársaság belügyminisztériumának közleménye

Az állambiztonsági szerveknek önként jelentkezők és beismerték bűnszünetüket Gheorghiu Gheorghe és Cristescu Gheorghe amerikai ejtőernyős kék. A kék átadták az állambiztonsági szerveknek fegyverüket, rádió adó- és vevőkészüléküket, rejtjel-kulcsokat, kódokat és a náluk levő egyéb amerikai eredetű felszerelést. A kék töredelmesen beszámoltak bűnszünetükről és egyben nyilatkoztak tettük más külföldre szökött amerikai kémizslatában szegődött legionárius hazatérő tevékenységéről.

A két kém elmondta, hogy külföldi tartózkodásuk alatt az amerikai tájékoztató szolgálat szervezte be őket, hogy kémkedjenek a román emigránsok között. Később mindenki egy éven át két kém- és diverzió iskolába különleges tanfolyamra vettek részt. E két kémiskola francia területen működött: az egyik a Páris-tól 50-60 kilométer távolságra fekvő Andilly helységben, a másik pedig Bourg-la-Reine város közelében fekvő Chevillyben.

A bűnszünetük beismertése ejtőernyős kémek valóságában elmondották, hogy a fentemlített iskolákban az amerikai kémizslat és a francia 2. Bureau tisztjei képezték ki őket kémkedésre és diverzió cselekedetekre. A francia 2. Bureau ugyanis az amerikai kémizslat ellenőrzése alatt működött. Kiképzésükben szorosan közreműködtek a román népi aratók, a legionáriusok és régi amerikai ügynökök: Horia Sima, Musatescu Mircea, Dumitru Mircea, Borobaru Traian és Ponta Petre.

Kézzel a kéntanfolyam befejezése előtt a két kém egy amerikai repülőgépen Görögországba, az Athén környékén levő Uj-Glifada

helységbe vitték. Itt befejeződött kiképzésük. Miután megkapták az utasításokat az amerikai kémizslatától, éjnek idején egy amerikai repülőgépre ültek, majd ejtőernyővel ledobták őket a Román Népköztársaság területére.

Az amerikai kémizslat azzal a főfeladattal bízta meg a kékemet, hogy kémlelőül értesüléseket szerezzenek, népeleves tevékenységet fejtsenek ki és felforgató cselekményeket kövessenek el Románia területén. Gheorghiu Gheorghe és Cristescu Gheorghe elmondták, hogy az ellenséges propaganda befolyása és az amerikai kémizslat, valamint a legionárius vezetők — mint Horia Sima és mások — fenyegetéseinek hatása alatt a román területre való megérkezésük után eleinte megpróbálták elvetni a kapott kém- és felforgató tevékenységre vonatkozó feladatsíkjukat. Hamarosan felfigyeltek az amerikai kémizslat, valamint Horia Sima és az agresszív imperialista körök zsoldjába szegődött többi hazatérő legionárius vezető állításának hazug voltára.

A két ejtőernyős kém ekkor önként jelentkezett a biztonsági szerveknek, saját jószándékát, töredelmesen vallotta az elkövetett bűncselekményeket és kérte, hogy ügyük megítélésénél a lehetőségekhez mérten vegyék figyelembe azt, hogy ösztönös megbotlást az elkövetett cselekmények.

A belügyminisztérium, figyelembe véve Gheorghiu Gheorghe és Cristescu Gheorghe vallomását és a Román Népköztársaság törvényeinek szellemétől vezérelve, szabad lakóhelyeztetést engedélyezett a két kémnek és lehetőséget biztosított számukra, hogy bekapcsolódjanak a termelő munkába.

Selyemhernyótenyésztők

Erdékes foglalkozás a selyemhernyótenyésztés. Rövid ideig tart ugyan, de odaadó munkát igényel. A farságot mindjárt jól megéri.

Tudják ezt az aradi 3. számú szakiskola növendékei és tanárai és ezért nagyobb mennyiségű selyemhernyótenyésztésre kötöttek szerződést a DCA vállalattal. Kéves befejezéssel és szorgalmas munkával jelentékeny jövedelmre tesznek szert, amelyből az iskola számára egy tehergépkocsi, a kultúrportnak ruhákat, hangszereket és más szükséges kellékeket akarnak vásárolni.

Háromszáz gramm petéből kikelt hernyónemzedék tenyésztése. Elhatározták, hogy ezek begubózása után felnevelnek még 900 gramm petéből kelt hernyókat. Ez nagy mennyiség, s így a nyár folyamán 2400 kelt selyemgubót állítanak elő.

A tanulók szabad idejükből szorgalmasan gondozzák a hernyókat. Az IMSZ tagok példásan dolgoznak, szákszámra értek az eperle levelet. Rendszeresen etetik a hernyókat.

Az iskola vezetője néhány nagy termet bocsátott a tanulók rendelkezésére. A termekben felpapírral bevonat álmányokon, asztalokon tartják a hernyókat. A szoba ablakait is papírral vonták be, hogy a befűző nap sugarai ne érjék az érzékeny hernyókat. A tágas termekben a selyemhernyótenyésztés minden feltételét biz-

tosították. A szoba hőmérsékletére is gondosan ügyelnek, mert a hernyók fejlődéséhez legjobban a +18 +22 fok közti hőmérséklet. Rendszeresen szellőztetik a termeket. A levegő páratartalma is állandó kell, hogy legyen a ezért edényekbe vizet helyeztek el a terem padlóján.

Közel 150 négyzetméter felületen helyezték el a már négyszer alvó és az ötödik fejlődési szakaszban levő hernyókat. Naponta négyszer etetik őket eperlelevelel. A bolgár sárgafajú hernyók szépen fejlődnek és látszik rajtuk a szorgalmas munka. Az iskola igazgatója és a műhelyfőnök vezetésével a tanulók szakemberien tenyésztik a selyemhernyókat. Például annak érdekében, hogy a hernyók gyorsabban fejlődjenek, éjjel néhány villanykörtevel világítanak. Így a hernyók éjjel is táplálkoznak és gyorsabban fejlődnek.

A másodéves tanulók közül Oprea Vasile, Ardelean Vasile és mások tünnek ki szorgalmas munkájukkal. Valamennyien a tanulás és a gyakorlati munka után a selyemhernyótenyésztéssel foglalkoznak. Az általuk tenyésztett selyemhernyók gubója is különböző textilanyagok, elektromos szigetelő nyersanyagát szolgálja. Az aradi 3. számú szakiskola tanulói munkájukkal eredményesen járulnak hozzá az említett iparágak nyersanyagellátásához.

lőnböző megbeszélések szervezésére, gyakorlatilag segítik és ellenőrzik munkájukat.

Egyes alapszervezetek titkárai azonban megelégednek azzal, hogy kiképzik az agitátorokat és azután magukra hagyják őket. Ezáltal a párt szava nem jut el idejében a dolgozó tömeghez. Az "Otelul" kisipari termelőszövetkezetben (titkár Kovács Lúcia), a 124. számú építészeti vállalatnál (titkár Puterici Gheorghe) és máshol, nem ellenőrzik az agitátorok munkáját és nem segítik őket kellőképpen. Ezeket a hiányosságokat megemlíttem az alapszervezetek bírónak és konkrét útmutatást adtam a munka ellenőrzésének megszervezésében.

Késésgévkül munkában is vannak hiányosságok. Ez ideig nem sikerült résztvennem az agitátorok és a munkások között szervezett megbeszéléseken. Munkámat nem tudtam úgy megszervezni, hogy minél több agitátor kiképzőgyűléseken vegyen részt, melyek több helyen nem ki-előírtak vezetnek. A jövőben igyekszem úgy megszervezni munkámat, hogy rendszeresen résztvehessek az agitátorok által megszervezett megbeszéléseken és a kiképzőgyűléseken. Ez hozzásegít majd ahhoz, hogy konkrét javaslatokat tegyek az alapszervezeteknek és elősegíti a bírók munkáját az agitátorok kollektívák munkájának helyes irányításában.

Gabor Constantín, a városi pártbizottság területi instruktora

Néptanácsaink életéből

Aradrajon néptanácsa a községek fejlesztéséért

A rajoni néptanácsok működéséről. Feladataiknak csak akkor felelnek meg, ha jó szervezési munkát végeznek és tervszerűen dolgoznak. A községi néptanácsokkal való kapcsolat szüntelen erősítése, a helyes irányítás: ez egyik alapja a rajoni néptanács munkájának.

Mit tesz Aradrajon néptanácsa a községek fejlesztéséért?

A rajoni néptanács végrehajtó bizottsága a községi néptanács elnökkel és titkárral havonta gyűlést tart, a bírálat és önbírálat jegyében elemzi a végzett munkát. Ugyanakkor az instruktorok havonta előadásokat tartanak. Ezeken az előadásokon megvitálgatják a községvezetés fontos problémáit és az illető község sajátosságait figyelembevételel vitatják meg a kérdéseket. Így közvetlen segítséget nyújtanak a néptanács elnököknek, titkároknak és képviselőknél, akik elméleti tudással felvértezve, jobban végezhetik munkájukat.

Onița Petru, az aradrajon néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, a végrehajtó bizottság több tagjával és Deheleanu titkárral, gyakran kiszáll terepre és ellenőrzi a végzett munkát. A különböző kampányokon kívül állandó feladat a községfejlesztés. Ehhez kitűnő eszköz az önmegadózás, amely a tömegkapcsolat megszilárdításának egyik jó formája.

Kovaszinc község dolgozó parasztjai népgyűléseken hídak megjavítását szavazták meg. A néptanács nem is késlekedett a munkálatok elvégzésével. Frumuseni községben bevezették a villanyt és a néptanács tervezte, hogy a házhoz közelebb, Horia községben korszerű istállót építtettek fanyésszállatok számára. A nagylaki néptanács a dolgozó parasztok köréből jóvá kezdeményezése utakat és hidakat javított meg. Muszka községben az önmegadózás révén pallókat és hidakat javítottak. Fakert község dolgozó parasztjainak régi kívánságuk teljesült: megjavították a községi utat. Mindezeket a munkálatokat ez év január eleje óta hajtották végre.

Ezekben a helységekben kétszázalékosan jól dolgoztak a néptanács elnökök, titkárok és képviselők, mert az önmegadózással megszavazott munkálatok nagy részét el is végezték. Mozgókórták a dolgozó parasztokat az önmegadózásai összeg befizetésére, s idejében szerezték be a szükséges anyagokat.

Fenlak, Irtos és Monostor néptanácsa azonban nem sokat tett a község fejlesztéséért. Ebben az évben még semmilyen munkát nem végeztek el. Mondorlak község néptanácsa is elhanyagolta a kultúrthoz építésének befejezését.

A képviselők közül Csizmadia István egyike az ellenőrzőknek. Fakert község felvirágzásáért tevékenykedik, megosztja a különböző kampányokra, az első között végezte el a vetési és növényápolási munkát és nincs olyan község, amelytől távolatlaná magát. Jól dolgozik Mehelean Pavel Horea-i egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt, képviselő is. Különösen az önmegadózásai összeg befizetésével kapcsolatosan vezérek derékas mozgósító munkát. O, valamint több képviselő mozgósítására egyetlen napon 6000 lej önmegadózásai összeget fizettek be a dolgozó parasztok a községi néptanács pénztárába.

Nem fejt ki tevékenységet a köz érdekében Ackermann Katalin, Fermeing Matei és Cocin Vasile képviselő. Közönyösek a község fejlesztése iránt, a gyűléseken nem vesznek részt.

Az aradrajon néptanácsnak tehát sikerült megvitatni bizonyos mértékben megkapcsolatát, aktívabb munkára serkentette a képviselőket. A politikai nevelőmunka fokozása és az állandó terepellenőrzés kétségkívül hozzájárul ahhoz, hogy az önmegadózás révén egyre jobban fejlődjenek a községek.

Serényi József

Várható időjárás

Kedden, június 14-én: változó időjárás, felhős égbolttal, hőmérséklet értékek nappal plusz 22 és plusz 25 fok között, éjszaka plusz 12 és plusz 15 fok között. Mérsékelt, időnként erősödő szél, délután zápor.

A következő két napon bizonytalan idő, változó felhőzet, délután záporok, emelkedő hőmérséklet várható.

A területi instruktorok tapasztalataiból

Az agitátorok munkájának megjavításáért

tam tehát az alapszervezeteknek, hogy bővítsék ki sorukat. Az aradi gépközpont alapszervezete javaslatomra kibővítette az agitátor kollektívát, osztályvezetőket, technikusokat vont be a munkába. Ebben az alapszervezetben csak 20 agitátor tevékenykedett, most pedig 32. Ugyanezt javasoltam a 124. számú építészeti vállalat alapszervezetének is, amely szintén mérnökkel, technikusokkal és olyan dolgozókkal bővítette ki az agitátor kollektívát, akik magas szakmai ismeretekkel rendelkeznek.

Nem elegendő azonban, ha az alapszervezet jól agitátor kollektívával rendelkezik. A bírónak tudnia kell dolgozni a kollektívával. Rendszeresen ki kell képeznie, hogy az agitátorok összekapcsolják az elméletet a vállalattal, a munkahely sajátosságaival.

A legtöbb alapszervezet munkatervébe iktatja az agitátor munkájának időközönkénti kiértékelését, amelynek alapján intézkedéseket tesz a munka megjavítására. Mégis egyes helyeken az alapszervezet nem végez kielégítő munkát az agitátorok tevékenységének irányítása terén. Ellenőrzőmunkák alkalmával rájöttem arra, hogy nem minden a és technikusokat egyes helyeken nem vonják be az agitátor kollektívák munkájába. Javasol-

kárai hiányosan képezik ki az agitátorokat, csak akkor, ha a városi pártbizottság új feladatot jelöl meg számukra. Ez a helyzet az "Ootelul" kisipari termelőszövetkezet, a tartományi helyi építkezési trózi alapszervezetben és máshol. Ezeknek az alapszervezeteknek javasoltam, hogy bürogyűléseken elemezzék az agitátorok munkáját és konkrét feladatokat jelöljenek meg számukra, ugyanakkor megígérték, hogy a jövő negyedévi terv elkészítésében segítségükre lesznek.

Az agitátorok kiképzése, amely az alapszervezet titkárok ellenőrzésével történik, a legfontosabb eszköz politikai és ideológiai ismeretek növelésére. Irányítottan az alapszervezetek bíróit, hogy az agitátorok kiképzésekor vegyék tekintetbe az időszerű politikai és gazdasági kérdéseket, kös-eik össze azokat a vállalatok sajátosságaival. Felhívtam az alapszervezeti titkárokat figyelmeztetve, hogy az agitátor kiképzésbe vonják be a mérnököket, akik szakmai előadásokat tartanak az önkéntesek és önkéntesek fontosságáról, a munkatervmunka fontosságáról, a munkatervmunka fontosságáról, a munkatervmunka fontosságáról. Az alapszervezetek nagy része javaslatomra alkalmával ezt az oktatási módszert. A "Fierarul" gyár alapszervezete például rendszeresen kiképezi agitátorait. Olyan előadásokat

tartanak az agitátoroknak, amelyeknek alapja a párt előtt álló legfontosabb gazdasági kérdések. Az agitátorok kiképzésében tapasztalt technikusok is részt vesznek. Manea Ludovic technikust például azzal bíztam meg a bíró, hogy az önkéntesek iri önkéntesek utajáról és annak jelentőségéről beszéljen az agitátoroknak. Az előadás nagyban hozzásegítette az agitátorokat szakmai ismereteik gazdagításához és politikai munkájuk megjavításához.

Igyekszem az alapszervezeti bírókat úgy irányítani, hogy a kiképzéseket saját kezdeményezésükre tartsák meg. Mennak azonban alapszervezetek, amelyek nem alkalmaznak a legjobb módszereket az agitátorok kiképzésénél. Megtörténik egyes helyeken az is, hogy a kiképzést csak a nagy események idején, mint május 1. augusztus 23. stb., de akkor is csak nagy általánosságban tartják meg. Így dolgozik az Oxigen-gyár, az IRUM, az ICA és más alapszervezet bírója.

Sill Géza elvtárs, az Oxigen gyár alapszervezetében például nem képezi ki szervezeten és az időszerű kérdéseket megelégedés az agitátorok kiképzésénél. Megtörténik, hogy az agitátorok kiképzésénél a bírók a munkájukat az agitátorok kollektívák munkájának helyes irányításában.

ha a vállalat igazgatója tekintet elemzi a termelési terv teljesítését. Felhívtam az elvtársak figyelmét téves nézetekre és irányítottam az agitátorok rendszeres kiképzésére. Ugyanakkor segítettem a témák kiválasztásában is. Az utóbbi időben ennél az alapszervezetnél javulás mutatkozik az agitátorok munkájának irányításában.

Az alapszervezetek bírói előtt rámutattam arra, hogy miben áll hiányosságuk és javasoltam, készítsenek tervet az agitátorok kiképzésére, melyben feltüntetik azokat a kérdéseket, amelyeknek irányába kell terelniük az agitátorok figyelmét. Irányítottam az alapszervezetek bíróit, hogy az agitátorok helyes kiképzése érdekében — a titkár felügyelete alatt — alakítsanak széleskörű aktívát és vonják be azokat a párttagokat, akik felelős munkakörben tevékenykednek. Javasoltam a "I. Rangheli", a "Fierarul" és más alapszervezetek megalkotották a bővített kollektívát.

Miután segítettam az alapszervezetek bíróit az agitátorok kiképzése terén, figyelemmel kísértam azok gyakorlati terepmunkáját. Vannak alapszervezetek, amelyek nem elégednek meg az agitátorok egyszerű kiképzésével, hanem beosztják őket munkahelyük szerinti mozgósítók és bővített kollektívák.

„A szovjet-jugoszláv kapcsolatok rendezése hozzájárul az európai béke megszilárdításához“

Josef Cyrankiewicz nyilatkozta

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

„A szovjet-jugoszláv kapcsolatok rendezése hozzájárul az európai béke megszilárdításához“ címmel a „Právda“ közli Josef Cyrankiewicznek, a Lengyel Népköztársaság minisztertanácsa elnökének nyilatkozatát.

A „Právda“ varsói tudósítója arra kéri Josef Cyrankiewiczet, a Lengyel Népköztársaság minisztertanácsának elnökét, hogy válaszoljon néhány kérdésére a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Jugoszláv Föderatív Népköztársaság kormányainak közös nyilatkozatával kapcsolatban.

KERDES: Hogyan ítéli meg a lengyel közvélemény a Szovjetunió és Jugoszlávia tárgyalásainak jelentőségét Európa és az egész világ békéjének megszilárdítása szempontjából?

VALASZ: A lengyel közvélemény meglepődéssel fogadta a belgrádi tárgyalások lefolyását és eredményeit.

A Szovjetunió és Jugoszlávia kapcsolatok politikája az utóbbi időben határozottan arra irányult, hogy eltűnjön a közelmúlt következményei. A lengyel közvélemény teljes megelégedéssel, kedvvel fogadta a szovjet politika lépéseit a Jugoszláv Föderatív Népköztársasággal való kapcsolatok normalizálása érdekében.

A Szovjetunió, amely a lenini elvek szellemében tiszteltetben tartja minden ország szuverenitását, egész erejét latbaveti, hogy az államok és népek közti kapcsolatokból eltűnjön az esetleges konfliktusok összes tüzfészkei. Jugoszlávia esetében ez a törekvés a közös forradalmi hagyományokon és a hiteltelenség elleni vívott közös harc hagyományain alapul.

A Jugoszlávia és a Szovjetunió, valamint a Jugoszlávia és a népi demokratikus államok közti feszültséget örömmel használják ki a reakció és az agresszió erői arra, hogy konfliktusokat szítsanak a népek között, hogy fokozzák a bizalmatlanságot és megakadályozzák a békeszerető erők megerősödését.

Ime, ezért fogadtuk meglepődéssel a Szovjetunió és a Jugoszláv FNK kormányainak közös nyilatkozatát, amelyben nemcsak a kapcsolatok normalizálásához való komoly hozzájárulást látunk, hanem azoknak a széleskörű lehetőségeknek a megteremtését is, amelyek a Jugoszláviával való sokoldalú baráti kapcsolatok fejlesztése előtt megnyitják, a népeknek átható közös célkitűzések alapján.

Az érdekelte népek jóindulatának eredményeként a Jugoszlávia és a Szovjetunió, valamint Jugoszlávia és a népi demokratikus országok közti kapcsolatok éppen ebben az irányban fognak fejlődni.

KERDES: Véleménye szerint milyen szerepe lesz a Szovjetunió és a Jugoszláv FNK kormányai által aláírt közös nyilatkozatnak a nemzetközi feszültség enyhítésében és a megoldatlan kérdések békés rendezésében?

VALASZ: A Szovjetunió és a Jugoszláv FNK kormányainak közös nyilatkozata komoly hozzájárulást jelent a nemzetközi kérdések békés rendezéséhez. A nyilatkozat előmoz-

ditja napjaink alapvető kérdéseinek megoldását, mint amilyenek a béke és a nemzetközi együttműködés biztosítása és az államok közti feszültség enyhítése.

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Jugoszláv Föderatív Népköztársaság kormányainak közös nyilatkozata rendkívül nagyfontosságú a nemzetközi kapcsolatok ezutáni fejlődése szempontjából. A nyilatkozat komoly hozzájárulást jelent a béke biztosításáért folyó harchoz, Európa és az egész világ agressziós körei háborús terveinek megállításához.

A nyilatkozat állást foglal a katonai tömbök létrehozása ellen, amelyek a nemzetközi feszültség súlyosbításához és a háborús veszély fokozásához vezetnek, és a béke megővését legbiztosabb utján, a kollektív biztonsági rendszerben látja. A nyilatkozat tehát újabb lehetőségeket nyit meg abban a harcban, amely Európa és az egész világ kollektív biztonsági rendszerének megteremtéséért folyik. A nyilatkozat lehetőséget teremt az erők növelésére és összefogására a béke megszilárdításáért vívott küzdelemben.

A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy meg kell adni a népi Kína jogos helyét az Egyesült Nemzetek Szervezetében, s el kell ismerni a Kínai Népköztársaság jogát Tajván szigetére, a kínai földnek erre az elidegenített területére.

Rendkívül nagyjelentőségűek a nyilatkozatban körvonalazott közös feladatok a leszerelés és a tömegpusztító fegyverek eltávolításáért folyó harcban. A nyilatkozat összekapcsolja ezt a kérdést az atomenergia- és az emberiség javára való békés felhasználásával.

A nyilatkozat a német kérdést — mint ahogy ez természetes is — összeköti az európai biztonsági rendszer problémájával, s újra meg erőteljesebben hangsúlyozza a német nép jogát arra, hogy közös egyetértésben, demokratikus alapon oldják meg a német kérdést, Európa és a német nép érdekeinek megfelelően.

A Lengyel Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság baráti és jószomszédi viszonyának tapasztalata azt bizonyítja, hogy ezeket az elveket gyümölcsözően lehet alkalmazni a nemzetközi kapcsolatokban.

A közös nyilatkozat előmozdítja az Egyesült Nemzetek Szervezete szerepének és tekintélyének növekedését is.

A nyilatkozat megteremt a Jugoszláviával való széleskörű együttműködés lehetőségeit kulturális, tudományos, művészeti, tanügyi téren egyaránt s egészséges alapon előmozdítja a nemzetközi gazdasági együttműködés fejlesztését, egyengetve az utat az e téren fennálló akadályok elhárítása előtt.

A Szovjetunió és a Jugoszláv FNK közös kormánynyilatkozatának tehát komoly szerepe lesz a nemzetközi feszültség enyhítésében.

KERDES: Miben áll a Szovjetunió és a Jugoszláv FNK közös kormánynyilatkozatában foglalt elvek jelentősége a népek közti együttműködés kiszélesítésére és megerősítésére szempontjából?

VALASZ: A közös nyilatkozat kiemeli a népek együttműködésének

alapvető elveit. Ezek szerint: a béke oszthatatlansága az egyedüli elv, amelyen a kollektív biztonság alapulhat. Az államok szuverenitásának, függetlenségének, területi épségének és jogegyenlőségének tiszteletben tartása; a népek békés együttműködésének elismerése, tekintet nélkül társadalmi rendszerük, vagy ideológiájuk különbözőségére; az egymás belügyeibe való be nem avatkozás; a gazdasági együttműködés; az agresszió eltiltása és más, a közös nyilatkozatban leszögezett fontos elvek komoly hozzájárulást jelentenek a nemzetközi együttműködés ügyéhez.

A közös nyilatkozatnak ugyanakkor nagy jelentősége van a nemzetközi munkásmozgalom szempontjából is. A nyilatkozat értékes hozzájárulást a dolgozók szolidaritásának megerősítéséhez a békéért és a szocializmusért vívott harcban.

A nyilatkozat újabb ékesítő példája a Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet kormány mindig alkotó jellegű politikájának. A Szovjetunió Kommunista Pártja és a Szovjetunió kormányának széles körben váltja valóra a jelenlegi adott körülmények között a népek közti együttműködés lenini elveit és tetteit.

KERDES: Milyen kilátások vannak a Lengyel Népköztársaság és a Jugoszláv Föderatív Népköztársaság kapcsolatainak fejlesztése előtt?

VALASZ: Népeink között sokszorosított közös harci hagyományok alakultak ki a függetlenségért, az agresszorok ellen vívott küzdelemben, összefűzik őket a második világháború idején a hitlerista megszállók ellen folytatott harc hagyományai. A forradalmi harc dicsőítő hagyományai egybe kapcsolják országaink munkásmozgalmát.

Minden lehetőség megvan országaink együttműködésére politikai, gazdasági és kulturális téren egyaránt. A lengyel népek lelkében, hogy valóra váljanak a Jugoszláviával való kapcsolataink fejlesztése és elmélyítése előtt megnyitott lehetőségek.

A lengyel kormány, a maga részéről máris lépéseket tett a lengyel-jugoszláv kapcsolatok normalizálására és a két ország közti baráti együttműködés legközelebbi megerősítésére. A lengyel dolgozók tömegei teljes mértékben támogatják ezeket az erőfeszítéseket.

A Lengyel Egyesült Munkáspárt tagjai, szakszervezeteink, társadalmi és kulturális szervezeteink melegebben fogadták a két kormány ama elhatározását, hogy támogatják és elősegítik a Szovjetunió és Jugoszlávia társadalmi szervezeteinek együttműködését, mégpedig szocialista tapasztalatok és szabad szemecserénél létező szabad érintkezés megvalósításával. A Lengyel Egyesült Munkáspárt tagjai, szakszervezeteink, társadalmi és kulturális szervezeteink a maguk részéről erőfeszítéseket fognak tenni, hogy Lengyelország és Jugoszlávia között is szintén kifejlődjön egy olyan együttműködés, amely hasznára válik népeinknek, a béke és az országok közti békés együttműködés ügyének.

A lengyel kormány a maga részéről a Lengyel Népköztársaság és a Jugoszláv Föderatív Népköztársaság közötti baráti kapcsolatok és együttműködés fejlesztésére törekszik.

Csu En-laj válasza egy indonéziai újságírócsoport kérdéseire

PEKING. (Agerpres.) — Az Új Kína jelenti:

Csu En-laj, a Kínai Népköztársaság Allamtanácsának elnöke június 2-án válaszolt egy indonéziai újságíró csoport kérdéseire. Az indonéziai miniszterelnökkel együtt tett közös nyilatkozatára vonatkozólag feltett kérdésekre Csu En-laj a többi között ezeket mondotta:

„A kínai nép és az indonéziai nép hosszú időn át gyarmati uralom alatt szenvedett. A két nép csak rövid idővel ezelőtt vívta ki függetlenségét. Ezenkívül mind a két nép most is harcol szuverenitásáért és területi sérthetlenségéért. A kínai nép — mondotta — harcot folytat saját területének, Tajvánnak felszabadításáért, az indonéziai nép pedig Nyugat-Indián visszaszerzéséért küzd. A célkitűzések közössége magától értetődővé teszi, hogy népeinket egymás iránti rokonszenv és segítő-készség tölti el.

A két miniszterelnök közös nyilatkozata természetesen kölcsönös politikai és erkölcsi támogatást jelent, de ez még nem jár együtt a kölcsönös fegyveres segítséggel. A Tajván felelt szuverén jogok gyakorlása tisztára belügy. Ha ebben a kérdésben idegen fegyveres erők is közbeplépnének, nemzetközi konfliktus keletkezne és éppen ez az, amit mindenkori ellenzünk.

Ami a nemzetközi feszültség megszüntetését illeti, a Kínai Népköztársaság kifejtette, hogy a maga részéről hajlandó Tajván kérdésében tárgyalásokat kezdeni az Egyesült Államokkal a kérdés békés rendezésére.

Az újságírók megkérdezték: vajon azt jelenti-e ez, hogy a Kínai Né-

kel szabadítja fel Tajvánt, már előzőleg is mondtam, hogy a kínai nép kész békés eszközökkel küzdeni Tajván felszabadításáért, amilyen mértékben ez lehetséges.

Arra a kérdésre, hogy a közeljövőben mit tehet a Kínai Népköztársaság és az Indonéziai Köztársaság a gazdasági együttműködés fejlesztése érdekében, Csu En-laj kijelentette, hogy a két ország gazdasági együttműködése az egyenlőségen, a kölcsönös előnyökön és a nemzeti szuverenitás tiszteletben tartásán alapszik. A gyarmati hatalmak a gyengén fejlett országokkal való gazdasági kapcsolatokban mindig anna törekvésnek, hogy előnyöket húzzanak és ezeket az országokat tespedésre kárhoztassák, hogy nyersanyagforrásokká és a gyarmattartó hatalmak kizárólagos elhelyező piacává változtassák ezeket az országokat. A mi két országunk közötti együttműködésben egyik sem törekszik előjogok megszerzésére. A mi célunk az, hogy kölcsönös támogatás alapján előmozdítsuk a két ország iparosítását és a természetes fejlődését. Véleményünk szerint ezt az elvet az összes ázsiai országok alkalmazhatják gazdasági együttműködésük terén. Az iparosítás révén egymás kölcsönös támogatásával az ázsiai országok fokozhatják termelőképességüket, emelhetik a nép életszínvonalát, kielégíthetik az évről-évre növekvő lakosság szükségleteit, megszilárdíthatják védelmüket és biztosíthatják nemzeti függetlenségüket. Eppen ezért az országaink közti gazdasági együttműködés nemcsak népeink érdekeit szolgálja, hanem Ázsia és az egész világ békéjének érdekeit is.

Kína, a nemzetközi viszályok békés rendezésére irányuló következetes politikájához híven, világosan kifejtette, hogy a kínai kormány hajlandó találkozni és tárgyalásokat kezdeni az Egyesült Államok kormányával a Tajván térségében fennálló feszültség enyhítésére és megszüntetésére. Kína üdvözlő azoknak az országoknak a közvetítő szerepét, amelyeket aggodalommal tölt el a helyzet és felajánlották közvetítő szolgálataikat — különösképpen üdvözlő a Kíná iránt barátságot tanúsító országokat. Kína és az Egyesült Államok között azonban nem áll fenn hadállapot és így a tűzszünet problémája nem létezik. Annál kevésbé lehet a tűzszünetet a tárgyalások előzetes feltételéként felhasználni. Ami azt a kérdést illeti, hogy a kínai nép milyen eszközök-

Nehru a Krim-félszigetre érkezett

SZIMFEROPOL. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Szálíngrából jött június 12-én a Krimbe érkezett Dzsawaharlal Nehru, az Indiai Köztársaság miniszterelnöke, aki látogatásban tartózkodik a Szovjetunióban.

A repülőteret az Indiai Köztársaság és a Szovjetunió állami lobogóival díszítették fel. Dzsawaharlal Nehrut és a kíséretében levő vendégeket N. T. Kalcsenko, az Ukrán SzSZK minisztertanácsa elnöke, a közélet és a sajtó számos képviselője fogadta.

A kormány és a Szovjet-Ukraina dolgozói nevében N. T. Kalcsenko szívesen üdvözölte az Indiai Köztársaság miniszterelnökét. Szimferopoli gyermekek virágcsokrot adtak át Nehrúnak és leányának, Indira Ghandinak. A zenekar az Indiai Köztársaság és a Szovjetunió és az Ukrán SzSZK himnuszát játszotta.

A repülőteréről a városba vezető uton a város lakói közül számosan meleg ünnepélyesen részvevők a vendégeket.

Ugyancsak június 12-én a Szovjetunióban tartózkodó indiai újságíró csoportja is megérkezett a Krim félszigetre. Ugyancsak Nehru miniszterelnök és kísérete a Krim déli részére utazott.

—O—

A hongkongi rendőrség nyilatkozata a „Kashmir Princess“ repülőgép lezuhanásával kapcsolatban

HONGKONG. (Agerpres.) A Reuter-ügynökség jelenti:

A hongkongi rendőrség június 12-én hivatalos nyilatkozatot adott a „Kashmir Princess“ nevű indiai repülőgép lezuhanásával kapcsolatban. A nyilatkozat egybeesik a következőkkel: „Minden kétséget kizáróan megállapítást nyert, hogy a „Kashmir Princess“ nevű indiai repülőgép szándékos robbantás következtében zuhant le. Sajnos, ez is kétségen felül áll, hogy az időzített bombát Hongkongban helyezték el a repülőgépben.

Minden intézkedés megtörtént a tettesek kézrekerítése érdekében és a nyomravezetőnek magas díjat tűztek ki.

A rendőrség véleménye szerint előre megfontolt szándékkal elkövetett tömeggyilkosságról van szó, ezt bizonyítja a repülőgép lezuhanása óta szünet nélkül folytatott nyomozás eredményei.

A vizsgálat jelenlegi szakaszában kérmünk kell a közvélemény segítségét, hogy befejezhessük a vizsgálatot.

Mint ismeretes, a repülőgép április 11-én zuhant le a délkínai tengerbe és az odavesztett tizenöt személy között a Kínai Népköztársaságnak az ázsiai és afrikai országok bandungi értekezletére tartó küldöttség tagjai és tapasztaltok voltak.

Olaszország Kommunista Pártja vezetésének határozata a szicíliai választásokkal kapcsolatban

ROMA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Olaszország Kommunista Pártjának vezetésége június 10-i ülésén határozati javaslatot fogadott el, amelyben a szicíliai tartományi parlamenti választások eredményét értékelte.

A párt vezetésének véleménye szerint a szicíliai választások eredményei azt bizonyítják, hogy a kommunista szicíliai tartományi pozíciókat a tartomány újjászervezéséért és autonómiajért harcoló népi erők élén. A nagyszerű sikereket elért szocialista újabb jelentős hozzájárulást nyújtottak ehhez a harchoz. Minden arra mutat, hogy Szicília szigetén a népi demokratikus mozgalom nagy mértékben fellendült.

Tekintve véve az uralkodó csoportok megismétlődő kísérleteit, hogy elkerüljék a népi alapvető követeléseinek teljesítését és fenntartását a

politikai tespedtségét, a kommunista párt vezetésége úgy véli, hogy a szicíliai választások újra azt bizonyították be az országban, hogy olyan új politikai kell és lehet folytatni, amely lehetővé teszi a sürgős kérdések megoldását és a nemzeti függetlenség biztosítását. Most, amikor egyre nagyobbak a békéltárlások, ennek az új politikának oda kell hatnia, hogy Olaszország részlegyen a feszültség megszüntetésére és az együttműködés megerősítésére irányuló nemzetközi tevékenységben.

A párt vezetésége köszöni a Szovjetunió és Jugoszlávia között Belgrádban lefolyt tárgyalások eredményeit, mint a béke erőinek újabb sikerét, amely Olaszország határára a békés együttműködés és együttműködés körzetét létesíti, elősegítve ezzel a haladást, a szocializmus ügyét.

Beldean Ioan elvtárs képviselőnek, az aradtartományi pártbizottság első titkárnak beszéd

(Folytatás az 1. oldalról)

A varsói szerződés szövegét, valamint a Nagy Nemzetgyűlés 6. ülésének munkálatairól megjelent dokumentumokat széles körben kell ismertetni a néptanácsai képviselőknél.

Alaposan ismertessük valamennyi becsületes dolgozóval pártunk és kormányunk kül- és belpolitikáját, mélyítsük el a tömegeknek a forró házaszeret és proletármunkátlanság szellemében történő nevelését.

Egyetlen pillantra sem kitérkedem abban, — mondotta Beldean elvtárs — hogy a tartományunkban élő ipari munkások, dolgozó parasztok és hatadó értelmiségiek semmiféle erőfeszítést nem tartanak magyarnak hazájuk, a Román Népköztársaság megerősítése érdekében.

Tartományunk dolgozói lelkesedéssel köszöntik a varsói szerződésnek a Nagy Nemzetgyűlés által

történt ratifikálását. Ebben a szerződésben jövődó békés és alkotó munkánk kezességét látjuk. Kötelezettséget vállaltunk, hogy kormányunk aláírását a varsói szerződésen hosi munkával igazoljuk, drága hazánk megerősítése és felvirágoztatása érdekében.

Barátainkkal és szövetségeseinkkel együtt legyőzhetetlenek vagyunk. A varsói szerződés megteremtette a szükséges feltételeket ahhoz, hogy esetleges agresszorok tudomást vegyék a szövetségünkben rejlő erő, amely nagyjelentőségű hozzájárulást az általános béke és biztonság megszilárdításához Európában és az egész világban.

Beldean elvtárs beszédét sűrűn szakította meg a képviselők és meghívottak lelkes tapsa. Előadása után hozzászólások következtek.

3 hét filmjei

„DÓZSA GYÖRGY“ mozi: június 19-ig: 2x2 néha 5 (magyar film). Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák. Naponta matiné 11 órák.

„NICOLAE BALCESCU“ mozi: június 19-ig: Fridolin. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

„HERBAC JANOS“ mozi: június 19-ig: A pármái kolostor. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órák.

„I. L. CARAGIALE“ mozi: június 19-ig: Fridolin. Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30 órák.

„UJ IDOK“ mozi: június 15-ig: A népművészet kincstára. 1. számú pionírhíradó. — 3-as számú szovjet sporthíradó. — Tudomány és technika (53. és 54.). — 2-es sz. pionírhíradó. — Román híradó.

„SOLIDARITATEA“ mozi (Gáj): június 15-ig: Három történet. Előadások: hétköznap 7 órák, vasárnap 3, 5 és 7 órák.

„MAXIM GORKIJ“ mozi (Mikolaka): június 15-ig: A proletárok. Előadások: naponként 6 és 8 órák, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órák.

„PETOFI SANDOR“ mozi (Radna): június 15-ig: Ifjú szívvel.

„NICOLAE BALCESCU“ mozi (Lippa): június 15-ig: Az ég felé.

„POPUI AR“ mozi (Nagyszentmiklós): június 15-ig: Aleko — Jój-jenek holnap.

Közlemény

Az Aradi Tartományi Múzeum történelmi és művészeti szakosztálya, valamint a szatirikus és karikatúra kiállítás megtekinthető a Kulturpalotában kedden, pénteken és vasárnap délelőtt 10-től 1 óráig és délután 5-től 8 óráig.

Küzdelem a török iga ellen tartományunkban

(Folytatás a 2-ik oldalról)

Midőn 1593-ban szövetség jött létre a törökök ellen Erdély, Havasalföld, Moldva és a segítséget ígérő Ausztria között, az elnyomott területek parasztsága egybembertként ragadtott fegyvert. Az erdélyi nemesség nagy része ellenazta a háborút, mivel féltette birtokait. Az ingadozó Báthory Zsigmond fejedelem is sokáig huzta-halasztotta a harc megkezdését. A nép azonban a háborús tervek hírére elkezdett lázítani az időt a török uralom elleni felkelésre. Még a háború megindulása előtt tartományunk déli részén a román, magyar és szerb parasztság fellázadt a török elnyomók ellen. Báthory Zsigmond azonban nem merle nyilatkozni támogatni a felkelést s megelégedett azzal, hogy zászlót küldött a felkelő parasztoknak. A felkelő sereg száma mihamar 15.000 főre szaporodott. A felkelés felszabadította majdnem egész tartományunk déli részét. Több török sereget szétverték. Végül is a szultán 30.000 főnyi jól felszerelt török sereget küldött, mely a felkelést vérbefojtotta. Alig tojottak el a felkelést, megindult a felszabadító háború. Erdély, Havasalföld és Moldva seregei saját erőik-

kel kísérelték meg a török uralom lerázását. A Habsburgok, ígéretek ellenére, ez alkalommal is magára hagyták hazánk népét.

Mihai Viteazul 1594-ben megkezdte a törökellenes harcot. A Dunánál, Bulgáriában, egymás után semmisítette meg a török seregeket. 1595 augusztus 13-án Călugăreninél óriási győzelmet aratott Szimán pasa hatalmak serege felett. Majd az egysélt havasalföldi és erdélyi sereg Giurgiumnál teljesen szétverte a szultáni sereget. Ugyanebben az időben Borbély tábornok magyar, román, szerb hajdúk és katonák élén tartományunk felszabadítására indult.

A parasztság nagy segítségét nyújtott a felszabadító seregeknek. Így például Lippa védelmére a törökök a várba többszáz parasztot hajtottak be, hogy a várfalak javításánál segítséget adjanak. A parasztok azonban a várból kitértek, az ostromló sereggel csatlakoztak és a vár gyenge pontjait megmutatták. Az ostromló sereg rövidesen megtört a törökök ellenállását és bevette Lippát. Lippa után sorra felszabadult Tótvárad, Kelmak, Solymos, Arad, Fenlak, Nagylak, Csanád, Világos, Pankota. A borosjenői török vársereg hősiesen ellenállt, de a halálmegvető

bátorsággal harcoló hajdúk végül is megtörték erejüket.

1595 október 22-én a pasa kapitulált és átadta a várat. Ezzel Aradtartomány teljesen felszabadult a törökök uralmából.

A nép egy jobb kor hajnalát látta felviradni. Azonban a nemesség az ingadozó fejedelemséggel együtt nem tett semmit a felszabadított területek érdekében. Alig 3 év múlva Szaturdzi Mohamed pasa seregei megharagják Arad városát és Szelestei János várkapitány harc nélkül kénytelen feladni a várost, mivel a falakat nem tudta megerősíteni.

Csanád vára, ahol a csekély őrséget néhány katonán kívül 200 paraszti és néhány asszony képezte, sokáig ellenállt. Azonban Csanád sem kapott semmi segítséget s az őrség kemény harc után kénytelen volt kitörni a várból. Aradtartomány egyrésze újból török uralom alá került.

Tartományunk román, magyar, szerb lakossága azonban ezután sem csüggedt s tovább folytatta harcat a végső szabadság kivívásáért.

Glück Jenő, az Aradi Tartományi Múzeum tanácsosa,